

Lieta C-184/19

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar Tiesas Reglamenta
98. panta 1. punktu kopsavilkums**

Iesniegšanas datums:

2019. gada 26. februāris

Iesniedzējtiesa:

Curtea de Apel București (Rumānija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2018. gada 19. decembris

Prasītāja:

Hecta Viticol SRL

Atbildētāji:

*Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF) – Direcția
Generală de Soluționare a Contestațiilor*

Biroul Vamal de Interior Buzău

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Galați

Pamatlietas priekšmets

Administratīva prasība, ar kuru prasītāja prasa atcelt dažādus atbildētāju pieņemtus administratīvos aktus, ar kuriem tie sabiedrībai *Principal Company SA*, kas vēlāk tika pievienota sabiedrībai prasītājai, noteica samaksāt 59 461 575 RON kā akcīzes nodokli par nedzirkstošiem raudzētiem dzērieniem, izņemot alu un vīnus.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Saskaņā ar LESD 267. pantu tiek lūgts interpretēt Direktīvas 92/83 7., 11. un 15. pantu, Direktīvas 92/84 5. pantu, kā arī tiesiskās drošības un tiesiskās aizsardzības [tiesiskās palāvības aizsardzības] principus.

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai Padomes Direktīvas 92/83/EEK (1992. gada 19. oktobris) par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem, 7., 11. [un] 15. panta noteikumiem un Padomes Direktīvas 92/84/EEK (1992. gada 19. oktobris) par spirta un alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa likmju saskaņošanu 5. panta noteikumiem ir pretrunā 2010. gada 23. jūnija Valdības steidzamības kārtā pieņemtā rīkojuma Nr. 54/2010 par noteiktiem pasākumiem nodokļu nemaksāšanas apkarošanai I panta 21. punkta un IV panta 1. punkta noteikumi?
2. Vai tiesiskās drošības un tiesiskās [paļāvības] aizsardzības principiem ir pretrunā tiesiskais regulējums, kas ietverts 2010. gada 23. jūnija Valdības steidzamības kārtā pieņemtā rīkojuma Nr. 54/2010 par noteiktiem pasākumiem nodokļu nemaksāšanas apkarošanai I panta 21. punktā un IV panta 1. punktā, jo tas groza akcīzes nodokļa likmi nedzirkstošiem raudzētajiem dzērieniem, izņemot alu un vīnu?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Padomes Direktīva 92/83/EEK (1992. gada 19. oktobris) par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem (OV 1992, L 316, 21. lpp.), 7., 11. un 15. pants;

Padomes Direktīva 92/84/EEK (1992. gada 19. oktobris) par spirta un alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa likmju saskaņošanu (OV 1992, L 316, 29. lpp.), 5. pants.

Atbilstošās valsts tiesību normas

2003. gada 22. decembra *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal* (Likums Nr. 571/2003 par Nodokļu kodeksu), redakcijā, kas bija spēkā pirms *Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 54/2010* (Valdības steidzamības kārtā pieņemtais rīkojums Nr. 54/2010) pieņemšanas.

Akcīzes nodokļa likme raudzētiem dzērieniem, izņemot alu un vīnu, bija noteikta 0 (nulle) EUR apmērā. Minētajā likumā bija paredzēts, ka to var grozīt tikai ar likumu, ko parasti izdod 6 mēnešus pirms tā stāšanās spēkā, un ka ikviens tā grozījums stājas spēkā no pirmās dienas nākamajā gadā pēc tā gada, kad šis grozījums ir ar likumu pieņemts.

2010. gada 23. jūnija *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale* (Valdības steidzamības kārtā pieņemtais rīkojums Nr. 54/2010 par noteiktiem pasākumiem nodokļu nemaksāšanas apkarošanai; turpmāk tekstā – “*OUG Nr. 54/2010*”). Tā I panta 21. punktā ir grozīts Likums Nr. 571/2003, nosakot akcīzes nodokli par

raudzētiem dzērieniem, izņemot alu un vīnus, 100 EUR par produkta hl, un IV pantā ir paredzēts, ka šo akcīzes nodokli piemēro no 2010. gada 1. jūlija.

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Ar 2011. gada 29. aprīļa nodokļu pārbaudes ziņojumu, ko sagatavoja *Direcția județeană pentru accize și operațiuni vamale Buzău* (Buzeu apgabala akcīzes nodokļu un muitas darījumu birojs), tika konstatēts, ka laikposmā no 2010. gada 1. aprīļa līdz 2010. gada 31. decembrim sabiedrība *Principal Company SA* no akcīzes preču noliktavas tirgoja "CETERA" preču zīmes nedzirkstošu raudzētu dzērienu, piemērojot akcīzes nodokli 0 (nulle) EUR par produkta hl. Pēc nodokļu pārbaudes iestāžu domām, no *OUG* Nr. 54/2010 spēkā stāšanās dienas, proti, no 2010. gada 1. jūlija, tai būtu bijis jāpiemēro akcīzes nodoklis 100 EUR par produkta hl, pārrēķinot RON.
- 2 Minētā iemesla dēļ 2011. gada 3. maijā tika izdots paziņojums par nodokļa uzlikšanu, ar kuru sabiedrībai *Principal Company SA* tika noteikts samaksāt 59 461 575 RON kā akcīzes nodokli par nedzirkstošiem raudzētiem dzērieniem, izņemot alu un vīnus.
- 3 Sūdzību, kas tika iesniegta par šo pēdējo minēto paziņojumu par nodokļa uzlikšanu, *Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor* (Sūdzību izskatīšanas ģenerāldirekcija, Rumānija) ar 2017. gada 25. jūlija lēmumu noraidīja kā nepamatotu, jo bija konstatējusi paziņojuma par nodokļa uzlikšanu tiesiskumu un pamatotību, un turklāt norādot, ka pēc iebildes par neatbilstību Konstitūcijai, ko *Principal Company SA* bija izvirzījusi kādā citā lietā, *Curtea Constituțională* (Konstitucionālā tiesa) ar 2012. gada 22. marta nolēmumu bija paziņojusi, ka *OUG* Nr. 54/2010 noteikumi atbilst Konstitūcijai.
- 4 2013. gada 14. jūnijā *Principal Company SA* apvienojās ar prasītāju, *Hecta Viticol SRL*, tīkdama tai pievienota. Prasītāja iesniedzējtiesā iesniedza administratīvu prasību par 2017. gada 25. jūlija lēmumu, 2011. gada 3. maija lēmumu un 2011. gada 29. aprīļa pārbaudes ziņojumu, prasot atcelt minētos aktus.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 5 **Prasītāja** izvirza divus pamatus. Ar pirmo pamatu tā apgalvo, ka Direktīvās 92/83 un 92/84 no nodokļu viedokļa ir noteikts vienāds regulējums, pirmkārt, nedzirkstošajam vīnam un, otrkārt, nedzirkstošajiem raudzētajiem dzērieniem, iekļaujot tos vienotā akcīzes nodoklim pakļauto produktu kategorijā. Tāpēc tiem ir jāpiemēro viena un tā pati akcīzes nodokļa likme. Ar *OUG* Nr. 54/2010 katrai šai produktu kategorijai tika ieviests savs nodokļu režīms, jo uz vīnu attiecināja akcīzes nodokli 0 EUR/hl, savukārt raudzētajiem dzērieniem, izņemot alu un vīnu, tika noteikts akcīzes nodoklis 100 EUR/hl. Attiecīgi valsts tiesiskais regulējums neatbilstot minētajām direktīvām.

- 6 Ar otro pamatu prasītāja norāda uz nodokļu pasākumu neitralitātes, to uzlikšanas nenovēršamības, tiesiskās drošības un likuma paredzamības principiem. Tātad prasītāja apstrīd *Legea n. 571/2003* grozīšanu ar Valdības steidzamības kārtā pieņemtu rīkojumu, *OUG* Nr. 54/2010 stāšanos spēkā mazāk nekā 10 dienas pēc tā publicēšanas *Monitorul Oficial* (Oficiālais Vēstnesis) un pārejas noteikumu neesamību šajā pēdējā minētajā normatīvajā aktā, lai gan minētajā likumā ir noteikts aizliegums izdarīt grozījumus *Cod fiscal* ar citu tiesību aktu kā vien likumu, un ka tie nevar stāties spēkā agrāk kā pirmajā dienā nākamajā gadā pēc to pieņemšanas gada.
- 7 **Atbildētāji** apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu esot nepieņemams, jo saskaņā ar LESD 267. pantu Tiesai uzdotais jautājums nevarot attiekties uz tiesvedībā izskatāmās konkrētās lietas specifiskiem aspektiem. Turklāt iespējamais Tiesas spriedums nebūtu nedz lietderīgs, nedz nozīmīgs pamatlietā aplūkojamā strīda izšķiršanai.
- 8 Kas attiecas uz apgalvotu Direktīvu 92/83 un 92/84 pārkāpumu, atbildētājas norāda uz *Curtea Constituțională* 2012. gada 22. marta nolēmumu, no kura izriet, ka *OUG* Nr. 54/2010 nepārkāpj *Constituția României* (Rumānijas Konstitūcija) noteikumus, kas padarot par nelietderīgu prejudiciāla jautājuma uzdošanu Tiesai.
- 9 Visbeidzot, atbildētāji apgalvo, ka Direktīvas 92/83 un 92/84 ir atceltas un ka to noteikumi ir jau transponēti valsts tiesiskajā regulējumā.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 10 Pēc atbildētāju izvirzīto iebilžu par nepieņemamību noraidīšanas un uzskatīdama, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu būtu pieņemams un lietderīgs pamatlietā izskatāmā strīda izšķiršanai, iesniedzējtiesa norāda, ka Direktīvas 92/83 un 92/84 nav atceltas, bet ir vēl spēkā, kā izriet no EUR-Lex tīmekļa vietnes.
- 11 Runājot par pirmo jautājumu, kas tika uzdots pēc prasītājas lūguma, iesniedzējtiesa apgalvo, ka Tiesas atbilde ir nepieciešama, lai šī tiesa varētu izšķirt strīdu, kas iesniegts tās izskatīšanai.
- 12 Runājot otro jautājumu, iesniedzējtiesa norāda, ka pretēji vairākiem *Legea n. 571/2003* izklāstītiem noteikumiem, šis likums tika grozīts nevis ar likumu, bet ar Valdības steidzamības kārtā pieņemtu rīkojumu, un ka konkrētais grozījums stājās spēkā nevis pirmajā dienā nākamajā gadā pēc grozījuma pieņemšanas gada, bet mazāk nekā 10 dienas pēc tā publicēšanas *Monitorul Oficial*. Turklāt šajā Valdības steidzamības kārtā pieņemtajā rīkojumā neesot pārejas noteikumu. Līdz ar to iesniedzējtiesa uzskata, ka ar *OUG* Nr. 54/2010 ir pārkāpts tiesiskās drošības un tiesiskās aizsardzības [tiesiskās palāvības aizsardzības] principi.